

۱۰ | ۱۶ | ۰۱

اگر من جای ظریف بودم

↓

ما، تر کبیه بالای مدار ۳۶ درجه

خب‌ر کوتاه بود،اما انگار یک شر‌بزرگ از سر منطقه کنار رفته است. مسعود بازرانی می‌خواهد؛از قدرت کنار برود. کردستان همواره یک‌بحث پیچیده‌و‌بحث برانگیز است.مردم کرد یک قرن با یک آرزوی تاریخی زندگی کر ده‌اند.

در تقسیم‌بندی‌های سرزمینی بعداز فروپاشی عثمانی، کردها گمان می‌کردند همان‌طور که اعراب سرزمینی را به‌دست آورده‌اند، آنها نیز به دولتی مستقل و یک سرزمین رؤیایی دست می‌یابند،وقتی درباره آرزوها صحبت می‌کنیم، همه چیز احترام‌برانگیز است، اما وقتی درباره سرنوشت جوامع می‌خواهیم نظر بدسیم، باید حواسمان را جمع کنیم، زیرا ممکن است یک آرزو یک فاجعه تاریخی را با خود به همراه داشته‌باشد.بریتانیا در طی سال‌های ۱۹۱۴ تا ۱۹۱۸ به‌دنبال اخراج یهودیانی بود که‌از آنها احساس رضایت نمی‌کرد، و چون انگلستان بر فلسطین قیومیت داشت، آنها را به منطقه کوچ داد و در طول زمان اتفاقاتی شکل گرفت که حالا ملت‌های مسلمان، اسرائیل را هدف قرار داده‌اند.اگر به کردها بازگردیم و اگر این آرزوی متلاطم و پیچیده عملی می‌شد، می‌توانست در آینده‌ای نه چندان دور برای همسایگان دولت کردستان داستانی تراژیک رقم بزند.اگر رفراندم کردستان شکل می‌گرفت،حالا کردها در ایران،سوریه،ترکیه،ارمنستان،روسیه متأثر از این اتفاق بودند.تهیج احساسی می‌توانست حوادثی بد ایجاد کند. جالب این‌که هم‌زمان در اسپانیا هم کاتالان‌ها به‌دنبال جدایی بودند و هم در عراق و هم در اسپانیا قانون اساسی اجازه خروج را نمی‌دهد. آنها ادعا می‌کنند که تحت ظلم و ستم تاریخی قرار دارند، اما از سال ۱۹۹۰ تا به‌حال ظرف ۲۶ سال آنها وضعیت

بهتری نسبت به شیعیان و حتی اهل تسنن داشته‌اند، زیرا در سايه حمایت آمریکا و ناتو توانسته‌اند بالای مدار ۳۶ درجه خودمختار شوند. اگر بخواهیم قضاوت کنیم فشارهای روماتیک بر کردها صحت ندارد، کردها در طی چند سال گذشته دوشادوش دولت مرکزی با تروریسم افراطی جنگیده‌اند، اما نگاه دولت بغداد آن است که کردها هم مانند شیعیان و سنی‌ها وظیفه ملی خود را انجام داده‌اند، و این دلیلی برای استقلال‌خواهی نیست؛برای همین دولت مرکزی با همه توان خود وارد شد و آنها را جوار کرد. دولت‌های منطقه هم کنار عراقی‌ها قرار گرفتند؛ آنها نگران یک غده سرطانی جدید هستند، زیرا آنها تجربه اسرائیل را دارند.

ایران و ترکیه به سرعت وارد تحولات کردستان شدند، اما این ورود اتفاق تازه‌ای نیست. ایران و ترکیه از سال ۱۹۹۰ و زمانی که بحث خودمختاری به‌وجود آمد. کمسیون ویژه امنیتی تشکیل داده و همواره کردستان را رصد کرده‌اند. این ورود و برخورد، وجه ضد کردی برای آنها ندارد و یک واکنش طبیعی است؛ البته ظریف می‌توانست بهتر ماجرا را مدیریت کند. می‌توانستیم این موضوع را بیان کنیم که کردستان و رفراندم آن توجهات‌را از داعش و تروریسم دور کرد و داعش فراموش شد. ایران می‌توانست افکار داخلی و جهانی را دقیق‌تر نسبت به کردستان مدیریت کند.

وجه کرد ستیزی را نیز باید هدایت می‌کردیم. در خیرها آمد به سفارت ایران در اربیل حمله شده‌است. چراهه سفارت‌های دیگر که اتفاقا مخالف رفراندم بودند اسپیی وارد نشد؛ باوجود آن‌که کردها در ایران همواره محبوب بوده‌اند، ما آنها را ایرانی اصیل می‌دانیم. در طول تاریخ، کردستان مرکز ایران بوده، حالا آنها معضلی امنیتی شده‌اند.

از آن سو تر کها حتی تبلیغات وسیع‌تر نسبت به کردستان نشان دادند، اما اقدامی انجام ندادند و وارد غائله نگردیدند. با وجود آن‌که خطر امنیتی کردستان برای ترکیه به مراتب در درجات بالاتری قرار دارد، ترکیه و کردستان ۲۰ میلیارد حجم روابط دارند. تر کها همراه یک شرکت نروژی پیمانکار نفت کردستان محسوب می‌شوند، برای ترکیه منافع مهم تر از هر چیزی است؛ اما ایرانی‌ها پایبند به تعهدات امنیتی خود به دولت عراق بودند و احساس می‌کردند اگر واکنشی نشان ندهند، بازرانی احساس می‌کند به همه چیز می‌تواند دست یابد. کردستان در بالای مدار ۳۶ درجه برای ما مهم است و باید مانند گذشته دوباره روابط خود را در آنجا ترمیم، و از زاویه حمایت منافع و امنیت ا تضمین کنیم.

نیم‌نگاه

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

↓

ایران یک دمو کراسی جعلی نیست

جدیدترین تحقیق دانشگاه کالیفرنیا: ایران برخلاف ادعاهای رئیس جمهوری آمریکا یک دمو کراسی جعلی نیست

گروه بین الملل جامعه فردا–این تحقیق جدید که براساس نظرسنجی بیش از ۵ هزار ایرانی انجام و نتایج آن در پایگاه خبری مجله «فارن پالیسی» منتشر شده، نتیجه‌گیری کرده است که ایران برخلاف نظر بسیاری از اعضای هیأت حاکمه آمریکا مسووری با یک بدنه سیاسی دارای حد و مرز، اما فعال است. در این نظرسنجی‌ها با طرح پرسش‌هایی از ۵۰۰۵ ایرانی تلاش شده است نظر افکار عمومی سنجنیده شده و ارتباطات سیاسی بین گروه‌ها، قویت‌ها و احزاب سیاسی مختلف به‌دست آورده شود.

به‌نظر می‌رسد «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا و بسیاری از قانونگذاران واشنگتن گمان می‌کنند ایران یک دمو کراسی دروغین است که مردم عصبانی و تحت سرکوب آن به دنبال از بین بردن طبقه مستبد حاکمه هستند؛ در حالی‌که ترامپ خود اخیرا در اظهاراتی گفت مردم ایران می‌خواهند تاریخ، فرهنگ و تمدن افتخارآمیزشان را از رژیم سلطه طلب این کشور باز پس گیرند.

فارن پالیسی این تصور دولت آمریکا را اشتباه توصیف کرده و نوشته است: باید توجه داشت با وجود این‌که ایران با استناددهای غربی به مهد دمو کراسی نیست، اما آنچنان‌که بسیاری از

روایت نصرت‌الله تاجیک از دیالوگ‌سازی منطقه‌ای

تندروها گفت‌وگورا برهم زدند

–در حالی که روابط ایران و عربستان با یکدیگر قطع شده است، سفارت سوئیس از این پس حافظ منافع ایران و عربستان خواهد بود. نصرالله تاجیک، سفیر سابق ایران در اردن اعتقاد دارد: «دو کشور فاقد یک‌گفتمان با یکدیگر هستند، برای همین هر بار دو چار سوء تفاهم با یکدیگر می‌گردند.» البته وضعیت دو عربستان در حال تغییر است، رفورم در ششبه جزیره آغاز شده و نسیم تغییرات در حال وزیدن است. در ریاض خبر از حرکت به‌سوی اسلام اعتدالی است و آنها می‌خواهند یک پوست‌اندازی بزرگ را آغاز کنند. محمد سلمان در اندیشه ایدئولوژی دزایی است و البته مفتی‌ها و سناختارهای بیسته مذهبی که در برابر رفورم مقاومت می‌کند؛ حتی خبر می‌رسد که آراکچو، غول نفتی دولتی عربستان می‌خواهد ۵ درصد از سهام خود را واگذار کند. نصرالله تاجیک معتقد است رفورم در عربستان جدی است. نباید گمان کنیم یک سری اصلاحات آمریکایی قرار است انجام شود، اما این رفورم روی تیغ است و خطرانی زیادی هم برای عربستان و هم برای منطقه دارد.

آن کشور داشت، خیلی صریح ایده گفت‌وگوی منطقه‌ای را مطرح کرد. شاید بد نباشد از این نقطه بحث را شروع کنیم که چرا این مدل گفت‌وگو در خاورمیانه شکل نمی‌گیرد؟

• مرتضی سیمپاری •

روزنامه‌نگار

حسن روحانی پس از به ثمر رسیدن توافق هسته‌ای ایران برجام منتقل‌ای گفت، او در دیداری که در کویت با پادشاه

جامعه فردا – دبیر کل آژانس بین‌المللی انرژی

اتمی در رأس هیأتی برای انجام سفری کوتاه به تهران آمد که هدف برجام بود.قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه می‌گوید: او آمده است تا برجام را مورد بررسی قرار دهد. تقریبا دو ماه از آخرین گزارش آژانس گذشته یوکیو آمانو در گزارش هشتم بر پایبندی ایران بر برجام تأکید نکرده آمریکا‌یی‌ها معتقدند ایران برجام را رعایت نکرده و یا حداقل تنها؛ از لحاظ تکنیکی به آن پایبند بوده است. ترامپ موضوع برجام را به کنگره ارائه داده و دو سناتور جمهوری خواه یعنی «باب کورکر» و «تام کاتن» طرحی را آماده کرده‌اند که ایران را در محدودیت بیشتر قرار دهند.

علی اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی، گفت که یوکیا آمانو،مدیرکل آژانس بین‌المللی، درخواستی برای بازدید از سایت‌های هسته‌ای ایران نداشت. رئیس سازمان انرژی اتمی ادامه داد، که «آقای آمانو به درخواست خودشان و با

مسیرهای ارتباطی دولت با جامعه ایران بسیار متنوع و گسترده هستند.استدلال غالب در ایالات متحده این است که در ایران نیز مانند کشورهای عربی منطقه و یا ونزوئلا در دوران «هوگو چاوز» رأی‌دهندگان ایرانی به سازمان‌های رفاه دولتی وابسته هستند و دستگاه سیاسی دولتی ایران با همان شیوه‌ها و توسل به توزیع پول نفت در بین مردم حمایت آنها را به‌دست می‌آورد.

این استاد دانشگاه کالیفرنیا ادامه داد: با این وجود، چنین وضعیتی در مسورد ایران صدق نمی‌کند و بدنه سیاسی این کشور بسیار پیچیده‌تر است؛ زیرا هیچ ارتباطی میان دریافت کمک دولتی و وابستگی حزبی یا شرکت در انتخابات وجود ندارد. مردم ایران از هر گروهی در فعالیت‌های مدنی پایه‌ای شرکت می‌کنند و این مشارکت ربطی به‌نحوه ارتباط آنها با دولت ندارد.

رهبران آمریکا تفکری کلیشه‌ای از وضعیت

پس اعتقاد دارم مشکلات بیرونی را باید کنار گذاشت تا مشکلات درون منطقه‌ای را حل کنیم.

ما در منطقه دو دسته مشکل داریم: یک‌سری موانع ساختاری و یک‌سری موانع مفهومی. ما دلیل به عقب‌ماندگی سیاسی و اجتماعی و عدم توازن توسعه و زیر ساخت توانسته‌ایم.گفتمان سازی کنیم و دیالوگ بسازیم.البته ما نوسان هم داشته‌ایم، مثلا تغییر دولت‌ها مؤثر بوده بر این دیالوگ‌سازی؛ مثلا هاشمی به پاکستان می‌رود و با ملک فهد مسئله حجاج ایرانی را حل می‌کند. اینها کوتاه مدت است و البته مقطعی. ما نیازمند گفت‌وگوی مستمر و بلند هستیم و باید آن را جاری سازیم. منطقه باید حول گفتمان منافع مشترک بلندمدت و الگوی توسعه بومی شده منطقه‌ای حرکت کند. در این مدل ترسیمی توسعه همه منافع دارند و منافع یکی بر دیگری ارجحیت تضاد ندارد و کشورها می‌توانند مصالح ملی خود را بر اساس الگو رقم بزنند.

پس به سود ایران و عربستان است که دیالوگ مشترک شکل بگیرد و تنش‌زدایی شود؟

این موضوع قابل توجه است. البته ایران و عربستان مستثنی نیستند؛ آنها بازگران مقتدر منطقه هستند و هر کدام ابعاد و ویژگی‌های خاصی دارند که با یکدیگر متفاوت است. بین دو کشور علی‌رغم مشترکات، فضایی ایجاد شده که نگاه امنیتی وجود دارد؛ هر دو فکر می‌کنند که از حیات خلوتشان و خط قرمزهای آنها عبور می‌شود و هر عملی را امنیتی می‌بینند. باید یک ظرفیت‌سازی جدید به وجود بیاید و در شرایطی قرار بگیریم که دیالوگ مستمر و مشترک تنش‌ها را برطرف کند و دغدغه‌های امنیتی کناری گذاشته شود.

در دوران بهار عربی به‌دلیل الگوی خاص منطقه و بیرون آن متأسفانه شرایط این دیالوگ را از دست داده و وارد دوران بحران‌زا شده‌ایم. عربستان می‌خواست بدون تغییر داخلی بهار عربی وارد کند، اما آنها در گسل قرار دارند و هر ضربه‌ای می‌تواند زلزله بزرگی ایجاد کند. ما به نیازهای عربستان توجه نکردیم. معمولا نگاه آکادمیک به دیپلماسی نداریم؛ به‌خصوص طرف ایرانی مباحث تحلیلی و مفهومی را کمتر به سطح دستگاه اجرایی می‌آورد و آنها را به‌صورت منقطع و گسسته استفاده می‌کند. باید درک می‌کردیم که عربستان روی گسل است و الگوی رفتاری‌اش عوض شده است، اما دقت‌های لازم صورت‌نگرفت و عربستان به دنبال ظرفیت‌سازی فرهنگی رفت تا بتواند برابر ایران باز بسازی درستی انجام دهد.

اتفاقات تلخی هم در ایران روی داد؛ به جای گفت‌وگو، باز از دیوار سفارت‌تخانه عربستان عده‌ای بالا رفتند، در دست در

روز‌هایی که برجام منطقه‌ای داشت از چنین‌اش شکل می‌گرفت؟

می‌خواستند این دیالوگ شکل اجرایی نیابد که موفق هم بودند و مشکلات بین دو کشور را هم افزایش داد. اشغال اماکن دیپلماتیک عربستان در تهران و مشهد تلخ بود و ضروری هم نبود. می‌گفتند از اعدام رهبر شیعیان عربستان دلگیر هستند، اما عربستان که محکوم بزرگ این اتفاق بود، وجه مظلوم هم پیدا کرد و از آنجا به بعد دیگر بازی از دست همه خارج شد و آن جو آرام هم رخت بر بست. تندروهای دو طرف نبض را در دست گرفتند و بازی را بر هم زدند.

عربستان یک فرآیند اصلاحات را نیز آغاز کرده است. می‌گویند ما طرفدار اسلام میانه رو هستیم؛ یعنی یک تفکر برداشت‌شده‌اخوانی که اتفاقا عربستان با آن تا به‌حال مخالف بوده است. در حال شکل‌گیری است. آیا پنجره‌ها برای نفس

نورونی هدایت‌کننده انفجار.» در همین رابطه اخیرا ۱۳ سناتور کنگره آمریکا در نامه‌ای به نیکی هیلی، سفیر ایالات متحده در سازمان ملل متحد، از نگرانی‌های خود در زمینه نظام بازرسی‌ها و تأیید پایبندی ایران به برجام از سوی آژانس بین‌المللی انرژی نوشته‌اند و خواستار تقویت این بازرسی‌ها شده‌اند. چند روز پیش هم خبرگزاری‌های آمریکایی از دسترسی به پیش‌نویس طرحی خبر دادند که سناتور باب کورکر و سناتور تام کاتن، مشغول تهیه آن هستند و در صورت تصویب به آمریکا اجازه می‌دهد در صورتی که ایران به هر گونه

سیاسی ایران داشته و گمان می‌کنند حکومت این کشور تنها سه یا چهار نامزد مورد تأیید خود را در انتخابات در برابر مردم قرار می‌دهد و رأی دهندگان واقعا حق انتخابی در این میان ندارند. هریس با ساز حیرت از میزان مشارکت مدنی ایرانیان در مبارزات سیاسی افسرد: نامزدهای انتخابات در ایران تلاش بسیاری برای افزایش حضور مردم و جلب حمایت آنها در انتخابات می‌کنند؛ زیرا انتخابات‌ها بسیار رقابتی و پراضطراب است؛ درحالی‌که در خارج از ایران کمتر به این موضوعات توجه می‌شود.

هریس ادامه داد: با این وجود گروه‌های سیاسی همواره پیام خود را به روز کرده و به‌شیوه‌ای بی‌سابقه از فرهنگ مردمی و رسانه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند، به‌اعتقاد من همه این مسائل مثبت بوده و نشان‌های از نهادینه شدن رقابت سیاسی در ایران هستند.

کشیدن باز شده است؟

مدل توسعه هر کشوری بومی است، نمی‌توانیم نسخه واحد برای همه جا بدسیم. من معتقد هستم حکام جدید عربستان ویژگی‌های جدیدی دارند.دوران گذشته در عربستان تمام‌شده است و تفکرات سابق کنار رفته است، نسل جدید جهان‌را می‌شناسد و می‌داند منافع عربستان در هم‌آوایی با جهانی شدن است و سعی می‌کند که فناوری و توسعه زیرساختی را جلب کند.

ایران چگونه باید با اصلاحات عربستان بر خورد کند؟

نودبخش است و نباید از آن دوری کنیم. ایران باید از اصلاحات در عربستان استقبال کند. من فکر می‌کنم ایران و عربستان متأسفانه جایی برای شنیدن نقطه‌نظرات هم باقی نگذاشته‌اند، البته ظریف پیشنهادهاتی داشت و سوئیس وارد شده است، اما هنوز هر کدام نگاه خودشان را دارند. باید دو طرف مصالح هم را بشناسند و سود و زیان‌های هم را با نگاهی کلان توجه کنند.

در ایران این تحلیل اتفاقا جدی بوده که اصلاحات عربستان شبیه اصلاحات کارتر در ایران است. یعنی ترامپ به عربستان می‌رود و دستور اصلاح می‌دهد؟

برعکس این ماجراست. پیش از این هم توصیه‌های زیادی برای اصلاحات در عربستان از سوی غرب شده بود، ولی عربستان کار خودش را می‌کرد. توجه داشته باشیم که عربستان عروسک ترامپ نیست. عربستان منافع خودش را به‌صورت متوازن دنبال می‌کند. اخیرا ملک سلمان سفری به روسیه داشت و قراردادهای بزرگی هم امضا شد؛ آنها می‌خواهند رفتار خود را تداوم دهند. این نشان می‌دهند که عربستان می‌خواهد بازیگری بزرگ باشد و نه ابزار دست سایرین. ما باید پیام‌های هم را به‌خوبی بشنومیم.

عربستان پیام‌های ایران را می‌شنود؟ حتما شنیده است، اما همه چیز پیام نیست باید فراتر از یک دعوت به دوستی باشد. عربستان و ایران باید به دیالوگ برسند. باید به این نتیجه برسند که دو کشور توسعه یافته در زندگی مسالمت‌آمیز برای هم مؤثرترند تا این‌که تندورها کنار هم جمع شوند، باید با آرامش از این گسل عبور کنیم و بنیوامش شرایط یکدیگر را درک کنیم. **ایرانی‌ها می‌گویند عربستان به دنبال محدود کردن ماست. از آن سو عربستان ایران را برهم‌زننده سکوت حیات خلوت خودمی‌داند، مثلا در قطر ایران وارد شد، روز گذشته امیر قطر ایران را همسایه‌ای دانست که آنها را نجات داده است. آیا با این سطح از درگیری می‌تواند به سمت تنش‌زدایی برود؟**

ایران‌ها باید متوجه باشند که گول تعارفات دیگران را نخورند،روحه ما ایرانی‌ها در سیاست خارجی احساسی است، ما باید به شدت از ورود به این موارد خودداری کنیم، ما می‌توانستیم با همه جهان در ارتباط باشیم بدون اینکه رابطه ما بهم بخورد، ما باید این موضوع را قبول می‌کردیم. منافع ما در ثبات منطقه است.

یعنی ایران نباید کردور هوایی‌اش را در اختیار قطر قرار می‌داد؟

تمام ابزار‌های ما باید در جهت ثبات باشد، سعودی‌ها به رابطه دیگران با قطر حساس هستند، تحرکات سیاسی نباید رنگ امنیتی بگیرد، به‌جز ایران بسیاری با قطر همچنان در ارتباط تجاری – سیاسی هستند، اما سعودی‌ها گمان کردند حضور ایران آنسبب امنیتی دارد برای همین روی استراتژی محدودسازی ایران با آمریکاورد کرد و الا این حق ایران است که به هر کشوری که می‌خواهد نزدیک شود.

آزمایش، پرتاب، تولید یا استقرار موشک‌های بالستیک با قابلیت حمل کلاهک جنگی اقدام کند، تحریم‌های لغو شده علیه این کشور را دوباره به اجرا بگذارد.

موشک می‌سازیم و خواهیم ساخت

در بین این تحولات حسن روحانی، رئیس‌جمهور نیز در اظهاراتی در مجلس بر ادامه توان موشکی کشورش تأکید کرده است. روحانی که برای دفاع از دو وزیر پیشنهادهی کابینه به مجلس رفته بود، در سخنانی گفت که «موشک ساخته، می‌سازیم

و خواهیم ساخت». رئیس‌جمهوری تأکید کرد که «ما هر سلاحی از هر نوعی که نیاز داشته باشیم، می‌سازیم و انبار می‌کنیم و هر زمان که لازم باشد برای دفاع از خود از آن استفاده کرده و تردیدی نمی‌کنیم. موشک ساخته، می‌سازیم و خواهیم ساخت». زیرا با هیچ‌یک از قوانین بین‌المللی یا قطعنامه ۲۲۳۱ در تضاد نیست.» قطعنامه ۲۲۳۱ (در پیوست دوم) سفرا از ایران «درخواست» کرده که هیچ فعالیتی در ارتباط با موشک‌های بالستیک که «برای برخورداری از قابلیت حمل سلاح‌های هسته‌ای طراحی می‌شوند» صورت ندهد.